

Els físics Jorge Wagensberg, no creient, i David Jou, catòlic, dialoguen al cenobi de Pedralbes sobre la tensió entre fe i raó

Esperit i ciència al monestir

MARÍA-PAZ LÓPEZ
Barcelona

Lluny del fragor del centre de la ciutat, en un monestir encara que urbà apartat, resulta especialment indicat dialogar sobre la relació –de vegades tensa, de vegades serena– entre transcendència i activitat humana. Amb aquest esperit han nascut aquesta setmana els Diàlegs de Pedralbes, impul-

L'Ajuntament de Barcelona organitzarà un debat al mes sobre religiositat i activitats humanes

sats per l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, que una vegada al mes al monestir de Santa Maria de Pedralbes proposaran una conversa entre dos ponents sobre l'encreuament d'espiritualitat i altres qüestions.

La primera, titulada *Espiritualitat i ciència. Obertures i interseccions*, va reunir dimarts a la tarda dos científics catalans: Jorge Wagensberg, doctor en Física i catedràtic de la Universitat de Barcelona (UB) i primer director de CosmoCaixa-Museu de la Ciència; i David Jou, doctor en Ciències Físiques i catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Wagensberg, assagista no creient i cultivador de l'afarisme; i Jou (Sitges, 1953), poeta catòlic, van tenir com a moderador el filòsof i teòleg Francesc Torralba. "Aquí busquem mantenir un diàleg, no es tracta d'escoltar una juxtaposició de monòlegs", va alertar Torralba en la

presentació, de camí a la qual es filtraven, a les zones del claustre obertes al públic, les veus de les tretze clarisses que a la clausura entonaven el cant de vespres.

Jou va articular la seva intervenció entorn de la lectura de quatre dels seus poemes: *En el Logos, Déu de l'univers, Només creuré en Déu si me'l saben demostrar, y Com deu ser la Veritat?* En ells, segons va dir, planteja quatre qüestions, respectivament: "Fins a quin punt es pot ser científic i creient; si es pot considerar la ciència com a activitat 'religiosa', en el sentit etimològic de la veu llatina *religare*; com qüestions indemostrables com l'existència o no de Déu no repugnen la raó; i els matisos entorn de la mentida". Wagensberg va argüir, evocant la noció hegeliana de *Zeitgeist* (en alemany, l'esperit dels temps), que "la idea del que és bo i dolent canvia amb el temps", i que "el que fa moure's i progressar l'esperit dels temps no són les tradicions, sinó els nous coneixements que arriben en 'conversar' científicament amb la realitat".

En el seu col·loqui, Jorge Wa-

Veus del diví i l'humà

XAVIER GÓMEZ

JORGE WAGENSBERG
Físic i assagista (Barcelona, 1948)

"El que fa moure's i progressar el 'Zeitgeist' (l'esperit dels temps) no són les tradicions, sinó els nous coneixements que arriben en 'conversar' científicament amb la realitat"

FRANCESC TORRALBA
Filòsof i teòleg (Barcelona, 1967)

"Aquí busquem mantenir un diàleg, no es tracta d'escoltar una juxtaposició de monòlegs", va dir al seu paper de moderador, i va evocar una cita d'Albert Einstein sobre misteri, ciència i religió"

DAVID JOU
Físic i poeta (Sitges, 1953)

"Qüestions indemostrables com l'existència de Déu tampoc no repugnen a la raó; i amb la humanitat, Déu crea 'creadors', que es fan preguntes continuament, i per això s'avança"

gensberg i David Jou van mostrar una cordial discrepància. Va apuntar Wagensberg amb ironia que "en la història es comptabilitzen set mil religions, totes sens dubte úniques i veritables", i va afirmar que "la idea de l'eternitat forma part de la vanitat humana,

creure en Déu és desitjar assemblar-se a ell". Jou va defensar que, en l'evolució de l'esperit dels temps, "les antigues paraules de saviesa poden aportar també formes d'interpretació", i va plantejar que "amb la humanitat, Déu crea 'creadors' que es fan pregun-

tes continuament, i per això s'avança". Es va parlar molt de preguntes, ja que Torralba havia obert el debat amb una cita d'Albert Einstein sobre misteri, ciència i religió, que va donar peu a Wagensberg a dir que, en ciència, "el misteri equival a allò no conegut, allò que cal investigar, no a un misteri en el sentit religiós", i a Jou a assenyalar que "el misteri no és reductible no més a preguntes".

La sala era atapeïda; eren més de 150 persones, algunes a peu dret. "Volem impulsar les dinàmiques de reflexió i pensament de la ciutat en aquest monestir", va dir Jaume Siurana, tinent d'alcalde de Cultura. Aquests col·loquis mensuals –que gestiona l'editorial Fragment– prosseguiran fins al desembre del 2013, creuant espiritualitat amb qüestions com ara la pau, la naturalesa, la justícia social, les tradicions monàstiques, l'empresa, la cultura o la laïcitat.●

DEBAT AL COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA

Entre la llibertat religiosa i la llibertat d'expressió

■ Llibertat religiosa i llibertat d'expressió col·lideixen de vegades en les societats democràtiques. Per analitzar-les, el Grup de Treball Estable de les Religions (GTER) va tenir dimarts un debat a Barcelona al Col·legi de Periodistes. "Es va veure la importància de la veracitat de la informació, tot i que com a periodistes, en tant que éssers humans, no es

pot deixar de ser subjectius –diu Joan Hernández Serret, director del GTER–. Aquesta subjectivitat no exclou l'honestatat com a professionals". En el debat –moderat per Miriam Díez Bosch, directora de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura– van participar-hi com a ponents: Eugeni Gay, exmagistrat del TC;

Josep M. Carbonell, degà de Comunicació de Blanquerna; Medir Plandolit, periodista de TV3; Carme Munté, redactora en cap de *Catalunya Cristiana*; i Mohammed Halhouli, secretari del Consell Islàmic de Catalunya. Van veure necessària "tant des del món periodístic com des del religiós una coregulació", resumeix Hernández.

Agatha Christie's Marple
El secreto de Chimneys
avui 22.00 h
Tothom és innocent fins que Mrs Marple demostra el contrari

8tv
Oberta a tothom